

Suomen uutisia

(Suomi-Seura)

N-liiton uusi suurlähettiläs saapui

Neuvostoliiton uusi Suomen-suurlähettiläs Andrei J. Kovalev puolisoineen saapui keskiviikkona (3.2.) Helsinkiin. Uutta suurlähettilästä oli vastassa ulkoasiainministeriön vt. protokollapäällikkö Ake Frey sekä diplomaattikuntaa.

Neuvostoliitossa pyrimme kaikin tavoin vahvistamaan Suomen ja Neuvostoliiton välisiä ystävällisiä suhteita. Me arvostamme korkealle Paasikiven-Kekkosen linjan, joka täällä pyrki samana päämäärään, 49-vuotias Kovalev sanoi rautatieasemalla.

Ulkomainen kysyntä aiheuttaa suksipulaa Suomessa

Yllättävän voimakas ulkomainen kysyntä on aiheuttanut huomattavia toimitusvaikeuksia suksitehtaille. Kotimainen vähittäiskauppa kärsii tällä hetkellä melkoista suksipulaa lähinnä Keski-Suomessa, jossa erikoismallit ovat täydellisesti loppuneet.

Lahtelaisesta suksitehtaasta kerrottiin, että noin 50-75% tilauksista on kytetty hoitamaan. Nopeasti levinnyt puujotteluhaara on kohottanut kysyntää Etelä- ja Keski-Suomessa niin paljon, että vähittäiskauppiat eivät ole saaneet lähikään haluamia suksieriä.

Itä-Saksa nyrkkeili 7-3 voiton

Suomen ja Itä-Saksan kolmas nyrkkeilymaailloittelu päättyi vieraiden selvään voittoon numeroin 7-3. Ero oli hieman liian suuri, Suomi olisi ansainnut yhden voiton enemmän, mutta joukkueena Itä-Saksa oli parempi.

Uuno Takki OTK:n pääjohtajana kesäkuuhun 1966

Seuraajaksi valittu Eero Salovaara

OTK:n hallintoneuvosto on äskettäin käsitellyt kysymystä OTK:n pääjohtajasta. Kysymys oli tullut ajankohtaiseksi sen johdosta, että pääjohtaja, vuorineuvos Uuno Takki oli viime huhtikuun 12. päivänä saanut uuden virkaan. Uuno Takki on ollut OTK:n johtajana, kunnes on pidetty vuoden 1966 osuuskuntakokous.

Hallintoneuvoston pyytettyä pääjohtaja Takkia pysymään virassaan toistaiseksi hän ilmoitti olevansa valmis jättämään OTK:n johtoon, kunnes on pidetty vuoden 1966 osuuskuntakokous.

Hallintoneuvosto päätti yksimielisesti pidentää pääjohtaja Uuno Takin virkakauden vuoden 1966 kesäkuun loppuun.

Koska liike nykyisin on nopeasti kehittyvässä, edessä mm. melkoisia investointeja, ja koska liikkeen pääjohtajan siirtymisen toisiin käsiin aina vaatii aikansa, hallintoneuvosto päätti jo nyt nimittää vuorineuvos Takin seuraajaksi OTK:n johtokunnan nykyisen varapuheenjohtajan, pääjohtajan variamiehen ja tekstiiliryhmän johtajan, ekonomisti Eero Salovaaran.

Suklaakuorella päällystettyjä lentoemäntiä

MUNCHEN -- "Bolshe vitan" (makan elämä) kommunistisen vastineen asiantuntijat kertoivat "unkarilaisesta ruuista", jossa oli pakintona suklaakuorella päällystettyjä lentoemäntiä.

Ministeriö sai muuttaa takaisin Moskovaan

MOSKOVA -- Neuvostoliiton maatalousministeriö, jonka entinen pääministeri Nikita Khrushchev muutti maaseudulle on muuttanut takaisin Moskovaan.

Asiasta annettiin viisi riviä käsittevä tiedotus maatalouslehdessä Selskaja Sijisn viikollisella sivulla. Khrushchev määräsi kolme vuotta sitten, että maatalousministeriön on muutettava 60 kilometrin päässä Moskovasta sijaitsevaan Michailovskojen kylään sen vuoksi, että ministeriön virkailijat olisivat välittömässä kosketuksessa maaseutuun ja maataloustutkimukseen.

MUNCHEN, Länsi-Saksa -- Amerikan vastaisia iskulauseita oli tiistaina maalattu Münchenin yliopiston päärakennuksen ja lainopillisen tiedekunnan rakennuksen seinäin. Suurin kirjaimin maalatuissa iskulauseissa luki mm. -- "Pommeja Vietnamiin -- Koska on meidän vuoromme? -- Vietnam Yes, Yankee No. Amerikkalaisten urheilua - Kuuba, Kongo, Vietnam - Amerikkalaisten jälki on verinen ja pitkä". Poliisi tutki tapahtumaa.

Reuther ehdottaa auto- ja sähkötyö- läisten yhtymistä

WASHINGTON -- United Auto Workers-ammattiliiton puheenjohtaja Walter P. Reuther ilmoitti tiistaina, että hänen johtamansa unioni onesittanut Int'l Union of Electrical Workers-ammattiliiton yhtymistä. Sähkötyöläisten unionin puheenjohtajana toimii James B. Carey.

Autotyöläisten johtaja kertoi lehtimiehille, että po. yhtymisen, jos se toteutuu, muodostaisi 1,6 miljoonan jäsenen unionin, mikä olisi suurempi kuin Kuljetustyöläisten (Teamsters) ammattiliiton, joka tällä hetkellä on Yhdysvaltain suurin. Teamsterien veljeskunnan nykyisen jäsenmäärän ilmoitetaan olevan 1,5-1,7 miljoonan välillä.

Presidentti Johnson otti Reutherin vastaan tiistaina Valkoisessa talossa, jossa he keskustelivat mm. LBJ:n köyhyyden vastaisesta ohjelmasta ja siihen liittyvistä asioista. Walter Reuther sanoi autotyöläisten ammattiliiton toimeenpanevan neuvoston hyväksyneen yhtymisehdotuksen, joka sittemmin on lähetetty sähkötyöläisten ammattiliiton päämajaan Washingtoniin.

MATKUSTAJAKONE RÄJÄHTI ILMASSA 84 KONEESSA OLLUTTA SAI SURMANSA

NEW YORK - Eastern Air Linesin 4-moottorinen DC-7 -tyyppinen matkustajakone räjähti ilmassa ja syöksyi palavana soihduna Atlantiin Long Islandin Jones Beachin edustalla. Onnettomuus tapahtui maanantai-iltana klo 6.31. Kaikki koneessa olleet 84 henkilöä saivat surmansa. Potkurikäyttöinen kone oli matkalla Bostonista Atlantaan ja onnettomuus sattui vain muutamaa hetkeä sen jälkeen kun se oli noussut ilmaan New Yorkin John F. Kennedy-lentokentältä.

Kuvassa näkyvä matkustajakone, jonka omistaa Eastern Air Lines, on samaa tyyppiä kuin oli onnettomuuden kohteeksi joutunut kone.

Kone nousi ilmaan Kennedy-lentokentältä maanantai-iltana klo 6:20, jolloin näkyvyys ja sääsuhteet olivat hyvät. Yksitoista minuuttia ilmaan nousunsa jälkeen tapahtui koneessa räjähdys ja se syöksyi liekehtien mereen noin kahdeksan mailin etäisyydellä Jones Beachilta, L.I.

US-rannikkovartioston tähtsytysvuorossa ollut Dale Bishop näki koneen räjähtävän ja syöksyvän palavana soihduna mereen. Kone syöksyi paikalle, missä syvyys oli noin 65 jalkaa. Lukuisia pieniä aluksia ja moottoriveneitä saapui välittömästi onnettomuusalueelle ja soihdun sekä valonheittimien valossa suoritettu etsintä ei tuottanut mitään tuloksia.

Kennedy-kentälle saapunut Pan American World Airwaysin koneen miehistö ilmoitti kentän viranomaisille, että he

littömästi onnettomuusalueelle ja soihdun sekä valonheittimien valossa suoritettu etsintä ei tuottanut mitään tuloksia. Useita tunteja kestäneen etsinnän yhteydessä löydettiin vain muutamia hyllyn palasia. Koneesta olleista 84 henkilöstä ei löydetty vielä tiistaina annettujen tietojen mukaan ketään.

Tämä oli tuhoisin lento-onnettomuus viime vuoden maaliskuun 1. päivän jälkeen, jolloin 85 ihmistä menetti henkensä 4-moottorisen Constellation-koneen syöksyessä maahan Lake Tahoe'n lähellä Nevadassa.

Mielenosoittajat hulinnoimassa Yhdysvaltain Moskovan-suurlähetystön edustalla. Heidän joukossaan oli lukuisia kiinalaisia opiskelijoita. Lähetystöä rakennuksen aitaan hulinnoitsivat kiinnittivät mm. kiinalaisiä julisteita, joissa tuomittiin Yhdysvaltain Pohjois-Vietnamin sotatoimet. Suurlähetystön edustalla oli noin 200 venäläistä poliisia joiden tehtävänä oli suojella rakennusta mutta poliisit näyttivät olevan haluttomia tehtävänsä suorittamiseen seuraten sivusta opiskelijoiden hulinnoita.

Mielenosoitus USAn Moskovan suurlähetystön edustalla

WASHINGTON -- Noin 3,000 opiskelijaa kerääntyä tiistaina Yhdysvaltain Moskovan suurlähetystön edustalle heitellen rakennusta metalliesinein, kivin, pulloin ja lumipalloineen siten vastalauseensa Yhdysvaltain Pohjois-Vietnamin sotatoimista. Mielenosoittajien valtaosa oli Moskovassa olevia aasialaisia samoin kuin venäläisiäkin opiskelijoita.

Elinkustannus- indeksi kohosi uuteen huippuun

OTTAWA -- Kanadan elinkustannusindeksi, joka kuvaa kulutustarvikkeiden ja muiden palvelujen hintoja, nousi uuteen korkeusennätykseen tammikuulla.

Kanadan Tilastolaitos ilmoitti viikon lopulla tiedotti kulutushintojen indeksin kohoineen 136,9 pisteeseen, 0,1 prosenttia korkeammaksi edellistä viime joulukuulla saavuttanutta 136,8 pisteen ennätyksestä.

Tammikuun indeksi oli 2 prosenttia korkeampi vuoden 1964 tammikuuta, jolloin indeksi oli 134,2 pistettä, (V.S.)

Yhdysvaltain Moskovan suurlähettiläs Foy D. Kohler esitti Neuvostoliiton varakuukautisministerille Zorinille valituksen siitä, että lähetystön edustalla olevat neuvostoliittolaiset poliisit eivät välittäneet paljoakaan rakennuksen suojelemisesta. Hulinnoitsijoiden lähetystöä rakennuksen heittelemien esineiden joukossa oli mm. metallin kappaleita, mitkä ihmiseen osuessa olisivat voineet aiheuttaa vakavia vammoja.

Mielenosoittajat saivat rikotuksi suurlähetystöä rakennusta yli 200 ikkunaa. Neuvostoliiton varakuukautisministeri Zorin sanoi, että neuvostohallitus korvaa vahingot. Ainakin kolme henkilöä sai vammoja mielenosoituksen yhteydessä. Kaksi heistä oli lehtimiestä, Adam Clymer Baltimoresta ja muuan ranskalainen uutistoimiston kirjeenvaihtaja.

BERLIINI -- Joka nykyisin kulkee lähti Berliiniin lävitse, voi havaita naisten ja tyttöjen miltei liikuttavan indon pukeutua "länsimaisesti" ainakin jollakin tavoin. Josain voi nähdä tyttöjä, jotka eivät hyvin voisivat kuljeskia Pariisin kaduilla. He saavat muodikkaat aatteensa kuvalehdistä, joita itään salakuljetaan tai lännestä televisioista, jota koetetaan innokkaasti seurata missä voidaan. Muuttelehtia ei itään saa lähettää, ne otetaan armotta takavarikkoon.

Sissit hyökkäsivät jälleen - 33 USSotilaasta surmattiin

WASHINGTON -- Yhdysvaltain Etelä-Vietnamissa olevat joukot kärsivät tähän astisista miehistömenetyksistään kaikkien verisimmän kun Vietkong-sissien onnistui tiistaiyönä yllättäen hyökätä amerikkalaisten joukkojen tukikohtaan vastaan. Sissien hyökkäys kohdistui rakennukseen, johon oli majoitettu amerikkalaisia sotilaita. Ainakin 33 amerikkalaista sai surmansa ja seitsemän haavoittui. Rakennus tuhoutui täydellisesti. 20 amerikkalaista sotilasta, joiden oli määrä majoittua po. rakennukseen olivat kuitenkin hyökkäyksen tapahtuessa poissa rakennuksesta säästyen siten väistämättömältä tuholta.

Presidentti Johnson seuraa tarkasti tilanteen kehitystä ja presidentti on kutsunut Valkoiseen taloon erikoisneuvotteluun lähimpää sotilas- ja valtioturvastalon neuvonantajiaan.

Kuningatar Elisabeth tapasi Abebe Bikilan

ADDIS ABEBA -- Etiopiassa vierailutt Englannin kuningatar Elisabeth seurasi 7,500:n ratsastajan esittämää soteleikkä, tapasi maailman ainoan olympiamaratonin kaksoisvoittajan Abebe Bikilan ja sai vastaanottaa erilaisia lahjoja noin 25,000 punnan arvosta.

Keisari Haile Selassie lahjoitti kuningatar Elisabethille etiopialaisesta kullasta valmistetun vadin sekä helmikaulanauhan. Prinssi Philipille keisari lahjoitti kultaisen miekan sekä kullasta ja hopeasta valmistetun hedelmävadin. Etiopasta jatkoi kuningatar Elisabeth matkaansa Sudanin.

Suomalainen työvoima on haluttua Ruotsissa

HELSINKI -- Ruotsi on kiittynyt suomalaisen työvoiman kysynnän tavallista vilkkaammaksi samaan aikaan kun Suomessa lähestytään tämän työtyöllistämisen kuluvan talven aikana ennimmillään noin 65,000 henkilöä.

Jatkuvasti työvoimaa pulaa po- teva Ruotsi tuusotelee suomalaista työvoimaa kevättalvisin ja syksyisin, kun taas kesä on hiljaista. Ruotsi tarvitsee vuosittain 10,000 - 12,000 työntekijää ulkomailta. Suomen työvoimaviranomaisten välityksellä suomalaisia on vuosittain ohjattu naapurimaahan 2,500 - 3,500 henkilöä, minkä lisäksi -

LBJ ja tri King neuvottelivat Valkoisessa talossa

WASHINGTON -- Neekerien kansalaisoikeuksien puolesta taistelevan järjestön johtaja, tri Martin Luther King sanoi presidentti Johnsonin vakuutaneen hänelle, että "oikeusvirasto valmistelee parhaillaan lakiesitystä, millä tataan neekerien äänioikeus".

Presidentti Johnson neuvotteli tiistaina tri Kingin kanssa Valkoisessa talossa noin 15 minuutin ajan. Neekeriäjohtaja kertoi tähdentäneensä presidentti Johnsonille ja varapresidentti Hubert Humphreylle, että po. lakiesityksessä tulisi olla perustana se, että laki automaattisesti eliminois osavaltioiden viranomaisten äänestäjien rekisteröintiin liittyvät valtuudet, koska niiden taholta pyrittiin jatkuvasti estämään neekerien rekisteröinti äänestäjistä pidettävään luetteloihin.

Kiivaita taisteluita Et.-Vietnamissa

SAIGON -- Keskiviikkona käytiin kiivaita taisteluita melkein kaikissa Etelä-Vietnamin osissa. 50 mailia Saigonista itään sijaitsevalla alueella keskiviikkona jatkuneissa taisteluissa ilmoitetaan ainakin yhden amerikkalaisen kaatuneen ja vähintään 12 haavoittuneen.

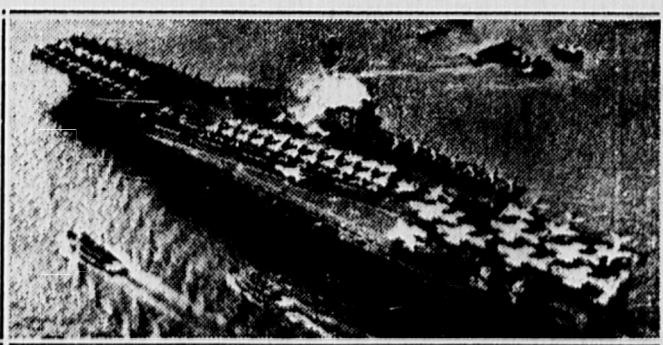
Kommunististen vietkong-sissien vilkas hyökkäys toiminta katsotaan vastavetoksi amerikkalaisten koneiden suorittamiin kostopommituksiin. Vietkong-sissien onnistui ampuu alas neljä amerikkalaista helikopteria, joista ainakin yksi syöksyi liekehtien maahan ja tuhoutui täydellisesti.

NIKOSIA -- Kyproksen presidentti arkipiispa Makarios on kiistänyt tiedon, että Kreikan armeijan upseerit valmistelevat vallankaappausa Kyproksessa ja kehotti ihmisiä lojettamaan tällaiset huhut.

NL JA KIINA VAKUUTTIVAT AUTTAVANSA P.-VIETNAMIA

MOSKOVA -- Neuvostoliiton hallitus varoitti "olevansa paikoitettu yhdessä liittolaistensa ja ystäviensä kanssa ryhtymään toimenpiteisiin", joilla tullaan auttamaan Pohjois-Vietnamin puolustaessa itseään US-ilma-voimien lentohyökkäyksiä vastaan. "Kenenkään ei tule epäillä sitä, etteikö Neuvostoliitto ja sen kansa täyttäisi kansainvälistä velvollisuuttaan sosialistisen veljeskansan auttamiseksi", tähdennettiin tiedonnassa. Tämä oli ensimmäinen virallinen neuvostohallituksen julkinen reaktio US-ilma-voimien Pohjois-Vietnamin alueelle suorittamiin kosto-hyökkäyksiin nähden.

Pohjois-Vietnamissa vierailva NL:n pääministeri Kosygin varoitti sunnuntaina Yhdysvaltoja sen Pohjois-Vietnamissa harjoittamien sotatoimien vuoksi. Kosygin vakuutti, että Moskovalla on valmis antamaan Pohjois - Vietnamille kaikkea tarpeellista apua, jos kuten Kosygin sanoi - "hyökkäijät uskaltavat loukata Vietnamin itsenäisen demokraattisen tasavallan suvereniteettia". Neuvostoliiton avun odotetaan ensisijaisesti kohdistuvan lento- ja ilmapuolustuskaluston antamiseen. Kommunistinen Kiina on myös varoitannut USA:ta ja luvannut antaa tarpeellista apua Pohjois-Vietnamille.

Sunnuntaina Pohjois-Vietnamin alueelle suoritettuun ilmahyökkäykseen osallistui mm. kuvassa olevan lentotukialus USS Rangerin koneita.

malaisten määrä on nykyisillään noin 60,000. Sen perusteella on laskettu, että ottamalla huomioon perheen jäsenet ja muut, jotka eivät ole varsinaisessa työelämässä, nousee Ruotsissa olevien suomalaisten lukumäärä yli 200,000 henkeen. Tämä luku osoittaa, miten merkittävästä kansalaisryhmästä silloin on kysymys, kun puhutaan Ruotsin suomalaisista.

Nämä kansalaisemme, joista valtaosa on muuttanut Ruotsiin sen vuoksi, ettei kotimaalla ole kysyntä tarjoamaan kaikille riittävästi työllisyyksiä, ovat voineet ratkaista toimeentulonsa tällä tavalla. Suurin osa heistä jää vakiutsesta naapurimaahan. Useista tulee ajan mittaan sen maan kansalaisia, mutta tiettyssä mielessä he aina tulevat olemaan siirtolaisia toisessa, joskaan ei kaukaisessa eikä kovin vierassa maassa.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published Tuesday, Thursday and Saturday, except on holidays by the Raivaaja Publishing Company
48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.
Phone 343-3822

Second class postage paid at Fitchburg, Mass.

SAVELLE SYRJÄLÄ, Manager

TOIMITTAJAT

Savelle Syrjälä, T. Erik Minkkinen, Lempi Ikävalko-Toivola

Tilauksien hinnat Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$12.00 - Puoli vuotta \$7.00 - Kolme k. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 - 6 k. \$8.00
Single Copies 10c

Tarvitsemme turvallisempia autoja

Viime vuonna menetti 48,000 miestä, naista ja lasta henkensä autokolareissa, noin kaksi kertaa enemmän kuin koko Korean sodassa.

Ajuri, tie ja auto, kaikki pelaavat osansa autokolareissa. Nykypäivien autot ovat tosin paljon turvallisempia kuin ennen, mutta huolestuttava asia on että vaikkakin tehtailla nykyisin pystyisivät valmistamaan vielä paljon turvallisempia autoja, he eivät kuitenkaan varusta autoja niillä turvallisuuksilla, jotka lisäävät ajaturvallisuuksia, koska niiden valmistamisesta koituisi vähemmän voittoa, eivätkä ostajat niitä erikoisesti vaadi.

Tavallisessa autojen myyntitekniikassa käytetään iskuvanoja joilla keskittään huomion nopeuteen, voimaan ja lähtövalmiuteen. Tästä johtuen tehtailla valmistavat yhä voimakkaampia moottoreita, ne merkitsevät suurempaa nopeutta, vaaraa ja kuolemaa. Autoteollisuus keskittyy mainoksissaan hyvin harvoin huomiota turvalliseen ajamiseen ja autojen rakenteeseen.

Vaikka autojen turvallisuus ei ole mikään tehokas myyntiseikka, pitäisi tehtailla kuitenkin olla moraalista edesvastuuta tässä asiassa.

Detroit ei ole ainoa joka tässä asiassa on leväperäinen. Autorenkaitten valmistajat ovat antaneet Detroitin määrää renkaitten valmistamisesta. Renkaat on valmistettu silmälläpitäen enemmän muotoa kuin turvallisuutta. Ilmoituksissa renkaitten valmistajat kyllä puhuvat renkaitten turvallisuudesta, mutta tässäkin on mainittava vain että turvallisempia renkaita voidaan valmistaa.

Tilanne on kehittynyt siihen pisteeseen että hallitus alkaa kiinnostua huomiota asiaan saadakseen aikaan enemmän turvallisuutta autojen valmistamisessa. Federal Trade Commission piti hiljattain kuulusteluja päättääkseen josko hallituksen olisi asetettava minimi turvallisuus vaatimuksia autorenkaitten valmistukseen. General Services Administration on asettanut kovia turvallisuusstandardeja 9,500 autoon jotka se ostaa ensi vuonna. Useat valtiot aikovat vaatia turvallisuuslaitteita autoihin.

Yhdymme täydellisesti senaattori Nelsoniin: "Teollisuudella on velvollisuus puhua seka toimia turvallisuuden aikaansaamiseksi, vähentääkseen autouhrien lukua valtateillämme.

Huujarit vaani eläkevanhuksia

Yhdysvalloissa on 18 miljoonaa vanhusta jotka ovat yli 65. Heidän ostovoimansa lasketaan olevan \$37-biljoonaa vuodessa. Suurella osalla kumminkin on hyvin pieni vuositulo.

Mutta huujarit ovat aina liikkeellä siellä missä on rahaa. Tämä käy ilmi Yhdysvaltain senaatin määräämän komitean suorittamissa tutkimuksissa. Vanhusten petkuttamista harjoitetaan niin suurella mittakaavalla että tutkimusten johtopäätöksissä sanotaan että valtion olisi suojeltava vanhuksiaan paremmin.

Vanhusten tulot ovat niin pieniä että heidän on yritettävä säästää joka tavalla saadakseen pienet varansa riittämään jokapäiväisiin elämän tarpeisiin. Tästä johtuen he joutuvat helposti liukkaaleisten huujarien kynsiin.

Tutkimusten tuloksina ehdotetaan että:

1. Tarkistetaan Federal Trade Commissionin kuuluttajien suojeluohjelmaa.
2. Laadittaisiin laki joka rajoittaisi terveystavutusten ja maan myyntiä postitse sekä myynti-ilmoituksia palstoista jotka sijaitsevat valtion ulkopuolella.
3. Jatkettaisiin tutkimuksia hautajaisten ennalta järjestämisestä.

Myöskin ehdotetaan että hallituksen eri departementtien kautta varoitettaisiin vanhuksia huujareitten toiminnasta ja tiedotettaisiin minkä hallitusvirkaalijan puoleen voi kääntyä apua saadakseen.

On melkein uskomatonta että rikkaassa maassa, jossa kerskaillaan suuresta tietomäärästä, menetetään niin paljon tietämättömyyden takia ja suojelulakien puutteesta, sanotaan komitean raportissa.

Lyhyesti

General Motors'in voitto v. 1964 oli \$1,735biljoonaa. Tämä on korkein voitto mitä mikään yhtiö on koskaan ansainnut.

Yhdysvalloilla ja Neuvostoliitolla on niin paljon ydinpommeja että ne voisivat räjäyttää maailmamme raunioksi. Miksi he yhä valmistavat ydinpommeja? Siksi, että monet ydinpommiin kuuluneet aineet ovat jatkuvan muutoksen alaisia ne pilaantuvat ja heikentyvät. Esimerkiksi tritiumi pilaantuu 13 vuodessa niin, että sen teho laskee 50 prosenttiin alkuperäisestä voimasta. Tosiasia on ettei voida tehdä ydinpommeja jota voisi säilyttää, se heikentyy joten siitä täytyy jatkuvasti hoitaa.

Jutustelua

Ben, Intiaanilopas

Ben oli Washoe heimoon kuuluva intiaani. Ikä noin 60 - 70 v. Nuorekas ja miellyttävä käyttäytyminen. Kukaan näknyt hänen tekemänsä minäkinlaista työtä, eikä hän paljon puhunutkaan, mutta aina hän oli jossain lähetyksillä ja valmis autamaan. Englannin kielensä oli erikoisen kaunistaa ja sointuvaa, se ehkä johtui siitä, että hän oli pienestä pojasta saakka kulkenut oppaana sivistyneillä kesävierailuilla, heidän kalastus ja metsästyksen retkillään. Vaikka Ben uskoi kaikkiin intiaanien taitoihin ja heidän jumaliansa, eivät he hänelle nauraneet, vaan kohtelivat häntä toverinaan.

Olimme Lake Tahoeella viettämässä kesää, v. 1928. Ben oli peräkkäin kolme päivää paikalla, jossa olimme. En koskaan näknyt hänen tekemänsä minäkinlaista työtä, eikä hän paljon puhunutkaan, mutta aina hän oli jossain lähetyksillä ja valmis autamaan. Englannin kielensä oli erikoisen kaunistaa ja sointuvaa, se ehkä johtui siitä, että hän oli pienestä pojasta saakka kulkenut oppaana sivistyneillä kesävierailuilla, heidän kalastus ja metsästyksen retkillään. Vaikka Ben uskoi kaikkiin intiaanien taitoihin ja heidän jumaliansa, eivät he hänelle nauraneet, vaan kohtelivat häntä toverinaan.

Sitten tulivat syyskuun alkupäivät, ilmat muuttuivat koleiksi. Laineet ryöppysivät vaahtopäisinä järven selällä. Menninkö rakennuksen takana alkoi oudosti humista. Kaikki tapahtui kuin yhteisesti sopimuksesta, aivan kuin olisi jostain annettu määräys.

Kesävieraat kiirehtivät kookaamaan tavaroitaan ja yksi toisensa jälkeen siirtyi kaupunkiin.

Ben käveli levottomana ympäri pihamaata - hänen siis täytyi taas jäädä yksin talveksi, taloa hoitamaan. Hän oli tehnyt sitä vuosia - yksinäisyys pelotti. Hän ei osaa lukea eikä kirjoittaa, -eikä ole puheteriakaan lähetyksillä. Talvi on pitkä ja luminen, täällä 6,000 jalan korkeudessa.

Ben on rauhaton

Aamu oli varhainen ja kylmä. Pois on kesäinen tunne. Viitissä näkyy liikkuvia - ihmiset ovat lähdyssä. Ben on rauhaton. Hän rokkaisee itsensä ja astuu sisälle keittiöön.

"Hyvä huomenna," valkoinen hammasrivi pistää esille tummaa hien pintaa vasten. "Te siis lähde tänä aamuna. Ei tullut nukkumista mitään sitä ajattellessa. Tuntuu ikävälle jäädä tänne, vaikka kylläkin se talvi menee kun pääsee alkuun.

"Vaimonko? Eihän toki, kun ei edes koiranikaan viihdy täällä."

"Kaikki he siirtyvät heimoni luokse, alas laaksoon talveksi. Hallitus on sinne varannut meille maa-alueen ja huolehtii hyvin voimistamme. Sinne on 50 mailia. Käynhän minäkin siellä joskus talven mitta. Mutta matka on kovin vaivalloinen, kun osa siitä pitää mennä lumikengillä, sillä multa kulkua välineitä ei ole."

"Tahoe järvi ei koskaan jäädy, se on liian rauhaton ja leikkisä ja mistä minä juomaveden saisin jos se jäätyisi."

"Kylpeäkö? Eihän sitä yhdessä talvessa kerkii liikaantua, vartoon siksi kun ilmat lämpenee ja lumet sulaa."

Intiaaneilla oli leiri maan tien vieressä, josta he vuokrasiivat oppaita ja hevosia kesävierailulle. He olivat luotettavia ja tunsivat ympäristön. Talveksi he muuttivat "reservatiolle" Nevadaan.

Ben alkoi kertoa elämästään. Toivon ettei kukaan tulisi häiritsemään. "Mr. Heller on ollut minulle kovin hyvä, olen tuntenut hänet pienestä pojasta asti. Hän on huolehtinut minusta, aivan kuin isästään."

Kerran sairastuin

"Kerran sairastuin, olin silloin paljon nuorempi. Mr. Heller kutsui valkoisen tohtorin Tahoe Citystä, mutta hän ei ymmärtänyt minun tilannettani, joten poikani haki Palute heimoon kuuluvan Pop-pamiehen, joka kutsui hengen (spirits) apuunsa. Niiden kanssa pääsee kosketukseen vasta auringon laskun jälkeen, sillä Henget eivät liiku päivällä. Olin niin sairas että vasta neljäntenä yönä ilmestyihenki Meren-neidon haamussa jase-litti syyn sairauteni. Olin ottanut vuoristorajasta alkuperäistä (Native) kalaa. Sitä rangaistukseksi olin kadottanut varjonni, ja ihminen ei voi elää ilman varjoaan. Hän lupasi parantaa minut sillä ehdolla että toimitan samanlaista kalaa sinne järveen parannuttuani."

"Muistin kerran olleeni Mr. Hellerin kanssa kalastamassa korkealla vuoristossa. Mr. Heller istui rannalla, etäällä minusta. Molemmat kalastimme

Vasemmalla on suomalainen taidemaalari Aaret Huopin maalaama. Se on kolmeen jaettu seinämaalaukseen Boston Bar Association'in ruokasalissa. Katsoen vasemmalla siinä näkyy miltei alkuperäinen talon edusta numero 16 Beacon Street, Boston, näytti v. 1808 kun se valmistui. Seuraavassa näemme miltei se näytti v. 1909, jolloin se oli tri Andell'in asunto ja silloinen kaupungin huomattu kulttuurikeskus, johon sen ajan taiteilijat kokoontuivat. Kolmas osa näyttää rakennuksen edustaa nykyisellään, kun Boston Bar Association on sen uudistanut omaa käyttöönsä varten. Oikealla Aaret Huopin.

MUUTAMA SANA HUOPISTA

Aaret Huoppi asuu Arlingtonissa, Mass. Ne jotka ovat seuranneet Amerikan suomalaisia näyttämöä sen kuollessa aikoina, varmaan muistavat, kun Huoppi esiintyi Saimaan näyttämöllä sekä koomikon että vakavissa rooleissa. Myöhemmin hän esiintyi usein Allstonin haalilla. Hänet tunnetaan myöskin hyvänä lausujana, joka on rikastuttanut monia ohjelmallaisuuksia vuosien varrella.

Huoppi on hiljainen ja vaatimaton mies, joten on vaikeata saada häneltä henkilökohtaisia. Kovalla yrityksellä viimein saimme tietää muutamia seikkoja hänen pitkästä elämästään.

Huoppi on syntynyt Jaalassa, Suomessa. Hän jätti 18 vuotiaana muitten nuorten kansaansa kotimaansa etsiäkseen toivottua elämäntilannetta Amerikkaan. Niin hän saapui Fitchburgiin. Sai ensimmäisen työpaikkansa Iver Johnsonin polkupyörä ja revolveritehtaan siirtolaisesta sihen aikaan saivat ensi työnsä. Myöhemmin hän opetti kotojaksia Parkhill-tehtaalla, mutta elämä suljetun kovaäänisten koneitten ääreen ei tyydytty Huoppiin. Hän siirtyi opiskelemaan maalarin ammattia, työskennellen useilla urakoitsijoilla.

Näyttelemisen ohella Huoppi oli kiinnostunut urheilusta ja kuului Reippaaseen. Urheiluharrastuksen ja työn sivussa hän luki taidetta kirjokursin kautta, ja kun eräs suuri maalaukseen työ vei hänet pitkästä aikaa Worcesteriin, hän kävi ilta-kurssilla Worcesterin taidemuseossa.

Useat Saimaan näyttämön kulliset olivat Huopin maalauksia vaihtamatta. Yhtäkkiä kuulin vihellystä, käännin Mr. Hellerin päin, hän istui omissa ajatuksissaan, joten ihmeissäni käännin ympäri ja samassa näin Merenneidon istuvan kivellä, ulompana järvellä, josta hän äkkiä katosi."

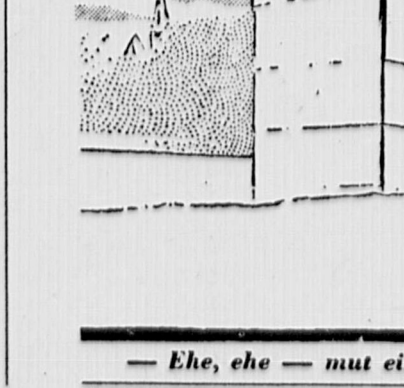
Talvi oli jo käsillä ennenkuin parin niin paljon, että pystyin lähtemään ylös vuorille, lumikengillä. Ei halunnut poikaniakaan lähteä toveriksi, joten jouduin yksin tekemään sen matkan. Se otti minulta yhdeksän tuntia."

Intiaaneilla on tapana ottaa kylmä kylpy metsälle lähtessään, se tuhoilee metsästysohneen. Ben ei sitä koskaan jättänyt tekemättä, vaikka hänen opastettavansa sitä kummeisivat. "Kerrankin meitä oli viisi miestä, minä riisuin vaatteeni, peseydyin jäisessä purossa ja ruokailin onnea retkellemme. Toverini kuunteli-

vat ihmeissään rukousta, jota he eivät ymmärtäneet, koska se tapahtui intiaanien kielellä. Ja miten ollakaan, ennenkuin päivän oli illassa, tapasimme hiljailman, josta kaikki tulimme saaliilla siunatuksi."

Myöhemmillä samana syksynä Ben saapui San Franciscoon, Mr. Hellerin kutsuna ja kustantamana. Hänen kunniaksensa oli laitettu pälväliset, teatterikutsut ja sieltä yö clubiin.

Ben tuli meitä katsomaan kaiken tämän jälkeen hyvin onnettoman näköisenä. Ei hän osannut tällaisesta nauttia, hän oli luonnollisesti. Se olikin viimeinen kerta kun hänet tapasimme. Joitakin vuosia jälkeempään kuulinme että Ben oli "kadottanut varjonsa", jota ei enään löytynyt, ei edes Pop-pamies voinut sitä hänelle palauttaa. --Helmi Nivell.

— Ehe, ehe — mut eiks sillä sitten ollut autoa?

Norwood, Mass.

EMIL SALONEN ON POISSA. Kuten tiistain Raivaajassa lyhyesti mainittiin, niin kuoli mainittu pitkäaikainen paikkakunnan asukas ja uuttera Liiton-osaston toimitsija t.k. 8 p. aamuna Norwoodin sairaalassa, jossa oli hoidettavana pari vuorokautta. Useimmat vanhuksien sairaudet mursivat tuon lii 80 vuotiaan, Hollolassa syntyneen toimelemaan miehen. Viimeinen palvelus suoritettiin hänelle Mayn toimistosta t.k. 10 p. Pastori Kask toimitti papillisen tehtävän ja Willie Aho muisteli sitä työtä, minkä Emil suoritti paikkakunnan suomalaisten yhteispyynnissä ja meikäläisten hommissa, sekä lohdutti jälkeensäjääneitä. Tilaisuuden jälkeen oli suruvalle järjestetty kahvitarjoilu puolisoon kotiin, 44 Walnut katu. Ruumiis muutettiin tuhkaksi Forest Hill Crematoorissa.

Emil saapui tähän maahan v. 1907, asuen melkein koko ajan tällä paikkakunnalla, työskennellen pitkän aikaa ennen eläkkeelle jäämistään Plimton Press kirjapainossa. Hän toimi uutterasti monet vuodet Raivaajan asiamiehenä, ottaen tilauksia ja ilmoituksia. Oli aikoinaan T. Y. Innon talonmiehenä ja kuului myöskin osuuskunnan johtokuntaan. Suomalaisen järjestön hajaannuksessa pysyi Emil meikäläisten linjalla ja oli edustajana useassa Raivaajan ja Liiton kokouksessa.

Läheisimpinä omaisina jäi häneltä vaimo Ida, os. Kannasto, kaksi poikaa - Leo ja Leevi perheineen ja yksi sisko Mrs. Alma Tammelin ja veli Victor täällä. Leo on tällä kertaa Californiassa, toimien suuren öljy-yhtiön matkusteleavana tilintarkastajana. Leevi asuu Walpolessa, Suomeen jäi yksi veljenpoika.

Emil oli neljäs täällä olleista Salosen veljeksistä, joka saavutti matkan pään tällä paikkakunnalla.

SURETTAVAA "KIINNOTUSTA" kauppaalan asioihin osoitta se, kun Naisäännestäjän Liitto julkaisi ennen kunnallisvaaleja tilaston missä määrin kauppaalan kokousedustajat ovat pitäneet tehtävästään huolta. Useassa tapauksessa tuli sellaiset valitukset uudelleen jotka ovat useammin olleet pois koukseista ja vieläpä saaden korkeimman äänimäärän! Joutuu pa kysymään, että mitä varten sellaiset pyrkivät edustajiksi ja miksi heitä äänestetään?

UUSIA ASUNTOJA rakennettiin Norwood Cooperative Bankin tilaston mukaan viime vuonna Norwoodin, Walpolen, Sharonin ja Westwoodin alueella yli 8 miljoonan dollarin arvosta. Norwood ja Westwood osoitti lisääntyä edelliseen vuoteen, Walpole ja Sharon vähennystä.

LEO IMMONEN oli puheenjohtajana siinä oppilaitten komiteassa, joka keräsi korkeakoulun oppilailla 180 dollaria siihen rahastoon, jolla pyritään säilyttämään taiteilijain Massachusetts - "Big Maimie" historiallisena muistomerkkinä. Mainittu laiva on nykyään Fall River'in satamassa. Leo on korkeakoulumme kunniaoppilas.

DONALD ALMY 42 v. ikäinen Cantonista kotoisin oleva mies oli ensimmäinen tämän vuoden auto-onnettomuuden uhri. Hän sai surmansa t.k. 1 p. aamuna ohjaamansa auton törmätessä sähköpylväaseen. Sairaalaan saavuttua oli henki mennyt. Almy oli menossa kotoaan työpaikalta, Bird lattiamatto tehtaalta.

NORWOODILAINEN YLIOPILAS Jonas Liutus on ottamassa osaa neekerit äänestäjän rekisterauskampanjaan, Alabamassa, Selmanimisellä paikkakunnalla. Hän on oppilaana Dartmouth yliopistossa ja on ottanut sieltä lomaa.

Lehdenne konttorista puhutaan

Raivaajan Vähävaraisten Luokkien rahasto ovat lahjoituksillaan muistaneet seuraavat henkilöt:

Oscar Laakson muistolle on hänen vaimonsa, Lilja Laakso, Gardner, Mass. lahjoittanut \$5.00.

Alma ja Leonard Nelson, Bronx, N.Y. lahjoittivat \$3.00 yllämainittuun rahastoon samalla kun uudistivat Raivaajan tilauksen vuodeksi.

Mr. Wainö Tirri, Quincy, Mass., Raivaajan asiamies, joka voitti palkinnon Raivaajan levityskilpailuissa on yllämainittuun rahastoon lahjoittanut siitä \$8.55.

Kiitos lahjoittajille!

Springfield, Mass.

POLISIKOIRA PELASTI 14 vuotiaan pojan hengen.

Ida ja Lauri Reinin pojan, Walterin ja vaimonsa Vivian Reinikaisen perheessä vietettiin unohtumaton yö, t.k. 1-2 päivän välillä. Kaikki nukkuivat sikeää unta, kun Vivian heräsi kello kahden aikaan, outoon kotoon, ensin ei hän ymmärtänyt mistä se kuului, mutta sitten kuuli koiran ulnaa ja äännähelyä. Hän ajatteli että koiraa, joka oli Walter Jr. huoneessa, haluaa päästä ulos. Hän huomasi että huoneissa oli savun hajua ja avattuun oven, hän kauhuksensa näki, että pojan sänky jalkapäästä on ilmi-likissä. Koira ulsi ja tuuppi kuonollaan ja etukäpäillään polkua päähän, koittaen herättää. Mutta poika oli yhä unessa. Äiti nosti hänet ylös ja sai ulos huoneesta. Yhdessä miehensä kanssa saivat tulen sammutettua ja palaneet vaatteet ja patjan ulos lumihankeen. Tuli oli saanut alkunsa sähkökylän- ketin langoista.

Tuntuu kaamealle ajatella miten kohtalokkaaksi tämä yö olisi tullut Reinikaisen perheelle, ellei uskollinen ja vilkas koira olisi ollut pojan huoneessa satumatla.

MRS. SELMA ARENIUS palasi kotiin viimekuussa Australiasta, Melbournesta, missä hän vieraili 3 kk. tyttärensä Mrs. Ruth Wilhelm'in perheessä. Selma kertoi että ilmojen kautta matkustaminen on nopeaa ja huoletona. Takaisin tulomatkalla oli Los Angelesista New Yorkiin ollut kova tuuli joka oli heilu tellut konetta.

Australiassa, kertoi Selma, ovat ihmiset kovin ystäväisiä ulkomaalaisille. Heille järjestetään yhteisiä sekä yksityisiä kutsuja. Elämän tahti ja tavat on hillitympää ja rauhallisempaa kuin täällä. Kesä kauneimillaan tähän aikaan vuodesta. Kukkia kaikkialla. Metsässä puutkin kukkivat ja villinä kasvava kukkia jotka täällä ovat harvinaisia ja kauniita. Selma oli kovin ihastunut ja tyytyväinen matkansa ja sanoi tuntuvan oudolle tulla sieltä paradisiin ihanaudesta tänne pakkasen ja lumen keskelle.

NAISYHDISTYKSEN KOKOUS pidettiin t.k. 2 p. Mrs. Mailis Karvosen kodissa, 29 Amanda St. Uutena asiana keskusteltiin vanhojen tavaroiden myynnistä. Päätettiin se pitää huhtikuun alkupuolella jos saadaan myyntipaikka vuokratua. Valittiin komitea alkuvuodelle joulukuun alkuun, johon tulivat Senja Jacobson, Senia Mortberg, Lempi Raynolds, Esther Baker, Hilda Heinonen ja Delia Reitan, jos hän on tilaisuudessa pääsemään. Maaliskuun kokouksen pitää kodissaan Selma Arenius, 59 Bliss Rd., Longmeadow.

H.H.

Kaikesta sopivin suora purjehdus

Kööpenhaminaan

joista erinomaiset yhteydet kaikkialle Suomessa

Suosituksella laivassa

M.S. BATORY

Varatkaa paikkanne NYT vuodelle 1965

"Säästöseisä" kevätkuulle

Montrealista - huhtikuun 30 p.

ALKAA MENETÄKÖ TÄTÄ TILAISUUTTA!

Erikois suora laivavuoro

HELSINKIIN

MONTREALISTA - Toukokuun 28 p.

Kääntykää paikallisen matkatoimiston puoleen tai

POLISH OCEAN LINES

GDYNIA AMERICA LINE

Gdynia America Line, 220 Bay St., Toronto, Canada

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Syntyneitä: Poika Mr. ja Mrs. Kauko A. Tirroelle, Squamook Terrace, Townsend. Poika, Mr. ja Mrs. Eric C. Lehdelle, 941 Fisher Rd. Tyttö, Mr. ja Mrs. David W. Somerolle, Greenville, N. H. Poika Mr. ja Mrs. John C. Lahdelle, Howard St., Lunenburg.

Isä pelasti sunnuntaina 8-vuotiaan tyttärensä hukkumasta. Tyttö oli pudonnut kalvoon jossa oli 12-jalan syvyys. Vettä, 55 North St., Cel-lulastics Inc. takana. Tyttö oli veltensä kanssa liukumassa lumihangella. Veli juoksi kohti ilmoittamaan asiasta ja isä kiiruhti paikalle. Tyttö pääsi seikkailusta pelkällä säikähdyksellä.

Eläinsuojeluliitto kehoittaa ruokkimaan villilintuja talven aikana. Rasvaa, leipää, siemeniä. Jä ja huomattava etä linnut tarvitsevat myöskin vettä. Laittakaa lämmintä vettä jäätyneen tilalle.

Raivaajan 60-vuotisjuhlanumero on saatavissa Raivaajan konttorissa, hinta 25 senttiä, postimaksuineen.

Fitchburg, Leominster, Gardner, Worcester sekä jotkut kaupungit Connecticutin ja New Hampshirista olivat lähettäneet yhteensä 350 edustajaa Bostoniin, kuulustelumissa keskusteltiin North-South Highway rakentamissuunnitelmasta. Rakennussuunnitelmat ovat \$120 miljoonaa. Tie pitäisi tulla valmiiksi vuoteen 1970 mennessä. Ehdotus otetaan tutkittavaksi. Tien puolesta käyttiin runsaasti puheenvuoroja.

Polisiäällikkö Roddy vaatii poliisilaitoksen käyttösä oltuun laattakokameraa korvattavaksi nykykäsillä. Kamera on ollut poliisin käytössä 16 vuotta, kaupungin karterit nikkarivat siihen aikoinaan puosot ja tekivät "erinomaisen työn."

Lunenburgissa pidettyssä kokouksessa päätettiin hyväksyä koulukomitean ehdotus uuden koulun rakentamiseksi Whalom Laken alueelle. Kokous pidettiin maanantaina Cushing auditoriumissa, läsnä oli 800 henkilöä. Kokous kesti neljä tuntia.

UUTISILMOITUKSIA

Halutaan ostaa PESTYMETSÄÄ hyvät hinnat ja hyväksytyt metsänhoito menetelmät. Kirjoitkaa tai soittakaa Curtis Lumber Company Old Princeton Road, Hubbardston, Mass. Puh. 928-4288.

SUOMALAINEN SAUNA, 348 Elm St. Sunnuntai- ja tiistai-iltoina klo 4-10, perjantaina 2-11, lauantaina 10 p-12 illalla, sunnuntai- ja tiistai-iltoina. Pub. Di 2-5514. Estä ja Arvo Arjanen, omist.

SUOMALAINEN HUONEKALULIITE, Ernie's Furniture Co., 1066 Main St., River kadun kulmassa, Fitchburgissa. Puh. Di 3-7100. — Ernie Koski, omist.

Kultaisen Iän Kerho

Kaunis leppoisa ilma oli houkuttellut runsaasti kerhon jäseniä kokoukseen tiistaina iltapäivällä Co-op Centeriin. Kaksi jäsentä sai kuulla heille omistetun syntymäpäivälaulun. Tiedotettiin että Beda Savela on sairaana, Antti Hukka ja Mrs. Mary Annala on edelleen sairaalassa. Mrs. Rauha Renfors kiitti kortista jonka oli saanut kerholtä, kun oli sairaana. Rosa Hallfors pyysi eroa sairaskomiteasta, tilalle valittiin Ida Route. Tiedotettiin että naiset valmistavat kotonaan käsitöitä, on siis toivota saada pikku myyjäiset myöhemmällä. Helmikuun 16 päivän kokouksen kahvikomiteaan oli lupautunut Jacob Koski, Niilo Huttula, Ivar Huhtala, John Sivula ja John Airola, sekä ohjelmankerääjäsi Edward Järvi. Antti Linna oli hankkinut seuraavan ohjelman, jonka hän esitteli: yhteislaulua "Mä oksalla ylimmällä...". Jallu Honkosen johdolla, kaksi runoa lausui Elina Oinonen, laulua esitti Jacob Koski, kaksi kertomusta luki Selma Aho ja huuliharpuun soittoa esitti Victor Nieminen.

Ravintolan naiset olivat kiireissään tarjoilemaan kahvia harvinaisen suurelle kokoukselle, mutta hyvin se sujui ja hyvältä maistui kahvi. — L.H.

Hilja Usenius kuollut

Mrs. Hilja Usenius (o. s. Pasanen) entisen Raivaajan toimittajaa Adolf Useniuksen leski, 80 ikäinen, kuoli Bur-bankin sairaalassa maanantai-iltaan pitkän sairauden murtamana.

Mrs. Usenius syntyi huhtikuun 14 p., 1884 Kivijärvellä, Vaasan Läänessä Suomessa. Hän tuli nuorena Fitchburgiin ja meni Useniuksen kanssa naimisiin huhtik. 14 p., 1915. Muutamia vuosia Ensimmäisen Maailmansodan jälkeen Usenukset menivät Suomeen mutta palasivat Fitchburgiin ja asuivat siellä lähtien täällä. He kuuluivat monta vuotta Saimaan. A. E. Usenius oli Raivaajan toimittajana 34 vuotta. Hilja Usenusta jäi lähintä suuremman tytär, Mrs. Paul Leader, puolisoineen. He asuvat Mountain View, Alaskassa. Mrs. Leader oli tullut Alaskasta äitiään katsomaan muutama viikko sitten. Muistotilaisuus pidetään perjantaina klo 2 i.p. Saw-lerin hautausmaastosta. Vierailutunnit ovat torstaina 3-4 i.p. 7-9 illalla.

Nina
ajoin varomat-
tietä pö-
tielle.

TANSSIT
CO-OP CENTERISSÄ
Lauantaina, helmikuun 13 p., 1965
Rudy Nesmanin
Orkesteri soittaa
OVPALKITAI
TERVETULAI
FINNISH AMERICAN CLUB
of SAIMA

LASKUKONEITA
Käytettyjä koneita
Koneita vuokrataan
Toimitusohjeita
Jäljennöskoneita
SMITH BROTHERS
306 Summer St. Di 2-7876 Fitchburg, Mass.

MILL REMNANT SHOP
KAIKENLAISIA KANKAITA TEHTAAN HINNOILLA
Tel. Di 3-4402
654 MAIN STREET FITCHBURG, MASS

CHRISTIE and THOMSON
OF FITCHBURG, INC.
Autotarvikkeiden ja kaikenlaisten moottorikoneiden välittäjät.
Pitkällä kokemuksella olemme luotettavasti luottavuuksuutemme.
Puh. Di 3-3746 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

PATARI OIL COMPANY
HIGH- ja MECHANIC-katujen kulmassa
Puh. Di 3-3427 — FITCHBURG, MASS.
GULF SOLAR-HEAT POLTTOÖLJY
GASOLIINIA — ÖLJYÄ — EXPERTTIRASVAUSTA

SAFETY FUND NATIONAL BANK
Uusi — alhainen korko
AUTOLAINOILLE
\$4.00
\$100:ita vuodessa
470 Main St., Fitchburg, Mass.

Kiinteistöverot ja jälleenarviointi

Kiinteistöverot Massan valtiosta ovat nousseet kolme kertaa enemmän viimeisen kymmenen vuoden aikana kuin yleiset elinkustannukset.

Tehtyjen tilastojen mukaan ovat kiinteistöverot nousseet valtion 39:ssä kaupungissa keskimäärin 69 prosenttia, elinkustannukset samanaikaisesti 21,4 prosenttia Bostonissa ja muissa valtion kaupungeissa, muualla maassa ovat elinkustannukset nousseet ainoastaan 14,5 prosenttia.

Fitchburgissa on kiinteistöverojen nousu ollut 42,6 prosenttia.

Valtion kiinteistötilintalouden presidentti, James C. Brody, on antanut tietoja eri paikkakuntien kohdilta. Eikä Fitchburg tässä taulukossa ole vielä pahimpia. Esim. Marlborough on kiinteistövero nousut 92,5 pros.

Kiinteistöverojen nousu ei suinkaan tunnu ainoastaan talojenomistajien harteilta. Se tuntuu myöskin vuokranmaksajien kukkarossa. Massan kaupunkien suurin väestöosa on vuokranmaksajia, yli puolet, 57 prosenttia tässä mainituissa 39:ssä kaupungissa, talojen omistajia 43 prosenttia.

Fitchburgin kaupungin menot tulevat arvion mukaan nousemaan kuluvan vuoden aikana hyvän joukon yli \$9-miljoonan. Kaupungin isillä on kova pätkä ratkaistavana: mistä rahat saadaan?

Noin 70 prosenttia saadaan kiinteistöveroista. Loppu tulee useasta pikku lähteestä.

Kiinteistöverotus, yleensä koko rahoitusjärjestelmä yleisissä asioissa on tullut vuosi vuodelta vaikeammaksi. Tällä kertaa se veronmaksajista tuntuu valtion virasto on laatinut visiohjeensa näin jotta jokainen kaupungin tulee joutua. Tässä pyrkimyksessä perustettiin jänä ja lähtökohdasta on kiinteistöjen uudelleenarviointi.

Fitchburgin kaupungin valtuusto on vahvasti kallistunut siihen päätökseen että kiinteistöt tulevat uudelleen arvioitavaksi, jolloin verotus lasketaan niiden todellisen arvon mukaan.

Mitä tämä vaikuttaa vanhojen, yli 70-vuotiaiden kiinteistöjen omistajien veroihin, joille juuri hiljattain myönnettiin vissi verohuojennus? Sitä voimme arvioida, mutta sen näemme vasta sitten kun ehdotukset tulevat laiksi ja niitä aletaan toteuttaa.

Kuitenkin, uusi arviointi ei merkitse että jokaisessa tapauksessa verot nousevat. Päävastoin; useissa tapauksissa kokonaisvero laskee. Ei kuitenkaan läheskään aina.

Kertakaikkiaan: asia on niin monimutkainen tavalliselle maallikolle että siitä saamme selvän kuvan vasta kun joudumme sen kanssa tekemisiin.

Ward 2, valtuutettu Emile J. Goguen on luvannut taistella jälleenarviointia vastaan "kateraan loppuun asti".

Mr. Goguen esitti vastalauseensa jo joulukuun puolivälissä jolloin asiasta ensimmäisen kerran vakavasti keskusteltiin. Goguen perustelee ajatustaan sillä että jälleenarviointi vahingoittaisi veteraanien etuja, joille on myönnetty vissejä lievennyksiä kiinteistöveroissa.

Tämän lisäksi, huomauttaa Goguen, jälleenarviointi voi aiheuttaa jatkuvasti vieläkin suurempaa vahinkoa, niille, joille alvan äskettäin on uuden valtion lain mukaan myönnetty verohuojennusta.

Goguen uhkaa tarpeen tullen turvautua Section 42:teen, jolloin tarvitaan 1.600 äänestäjän nimikirjoitus vastalauseen alle. Goguen uskoo saavansa tämän määrän nimillä ilman suurempaa vaivaa.

Eikä Goguen suinkaan ollut ainoa jyrkkä-vastustaja, "Sal-kuton" valtuusmiehen, Hedley Bray ilmoitti myöskin olevansa vastustavalla kannalla. Bray sanoi, että hän on saanut lukuisia puhelinsittoja joissa on vaadittu vastustamaan ehdotusta. Lisäksi hän sanoi parin muunkin valtuutetun olevan vastaan.

Tällä kertaa ollaan epätoivottuista siitä, minkälainen oli valtuuston joulukuun 15 päivän istunnossa tekemä äänestyspäätös, tarkoitiko se vain "asian tutkimista" vai jälleenarviointin hyväksymistä.

DeBONIS THE FLORIST
KUKKASIA
kaikkiin tilaisuuksiin
715 MAIN ST., FITCHBURG
Vastapäätä City Hallia
Puhelin Di 5-4327

Suom. Kulttuurikeskus ostaa Suomen lipun

Valtion Opistossa pidettiin viime tiistaina Suomalaisen Kulttuurikeskuksen kokous. Esillä olivat valmistelut Suomesta tulevan tanhu- ja soittojoukkueen esiintymistilaisuuksien varten, joka on maaliskuun 17 p. Opiston uudessa juhlasalissa.

Esillä olivat kesällä Suomesta eri kaupungeista tulleet kirkkajoukkueet joissa on useita arvokkaita teoksia. Suomen maimemia esitteleviä upeita kuvateoksia on useita, varsinkin Lapin ruska-näkyvät ovat suu-remmoisia, ne vetävät vertoja Uuden Englannin syksyiselle väriloistolle.

Opiston presidentti James Hammond ei ollut tilaisuudessa olemassa mukana koska hän oli Chicagossa, mutta hän lähetti kokoukselle tervetuloa.

Miss Signe Antila oli omasta aloitteestaan koonnut viimevuotisia tapahtumia esitteleviä leikkeitä, oli Kasteheimo Karjalaisen kuva tyttärestään, kirkkoja ja lehtileikkeitä.

Läsnäolijat päättivät lahjoittaa kukin dollarin Suomen lipun ostamista varten kulttuurikeskuksen tilaisuuksissa käytettäväksi. Mr. Koukkari otti vastaan lahjoitukset.

Puhetta johti Signe Antila, edellisen kokouksen pöytäkirjan luki Onerva Lovejoy.

Vanha nainen menetti \$5,000 petkuttajille

Herkkäuskoinen 79-vuotias nainen menetti \$5,000 säästörahojaan huiputtajille. Uhri ei tahdo henkilöiläisyyttään paljastettavaksi. Hän kertoi poliisille että kulkiesaan West Streetillä, Leominsterissa, kaksi naista lyöttäytyi hänen seuraansa tekeytyen vanhoiksi tuttaviksi.

Naiset kertoivat löytäneensä \$6,000, mutta saadakseen rahat käsiinsä heidän on asettava \$5,000 takuu. He pyysivät vanhalta naiselta "takuumummaa lainaksi", sanoen että -- \$6,000 jaetaan sitten kolmeen osaan.

Uhri menikin heti ansaan. Hän meni pankkiin nostamaan pyydettyä summaa. Naiset olivat neuvoneet sanomaan pankkivirkailijalle että rahat menevät sukulaiselle ja hän haluaa kaikki käteisenä.

Saatuana rahat kaksi naista kehotti vanhaa naista odottamaan Main St. pankin ulkopuolella. Naiset menivät sisään mutta heitä ei kuulunut takaisin. Uhri meni sitten omaan säästöpankkiinsa ja kertoi mitä tapahtui.

Samantapainen petkutusjuttu on äskettäin tapahtunut Pawtucketissa, R.I. ja viime kuussa Worcesterissa.

Bosk Hautauskoti

- Kaupungin parhaimpien varustettujen hautauskoti, jolla on oma parikauden toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskellä paikkalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joista jokainen varmaankin löytää hoidon mahdollisuuksiltaan sopivan.
- Kehotamme teitä vierailmaan hautauskotiimme. Tulemme antamaan teille mitä ystävällisimmän ja vilpittömimmän palvelun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunnia palvella, hoidon suuren surunsa hetkellä.

85 Blossom St., Fitchburg, Mass. Puh. 342-3635

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324
SAWYERIN
Hautaus-toimisto
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

Bottled Gas Distributor

Phone Fitchburg 3-6466
UNION
COAL & OIL CO.
99 Rollstone St. Fitchburg

Amerikan parhaalle kunniapalkinto

Varakonsuli Matti Häkkinen luovutti pääkonsulaatin edustajana Amerikan parhaalle mäkikhyppäjäille Nuuttajärven lalipalkinnon, St. Paulissa, Minn. tammikuun 31 p. pidetyissä kilpailuissa.

Kunniapalkinto annettiin du-luthilaiselle Gene Kotlarekille, vanha Suomen kävijä, joka siljoittui kilpailuissa toiseksi. Kilpailun voittaja oli, kuten tiedetään, Suomen Niilo Halonen.

Kunniapalkinto jaennettiin amerikalaiselle hyppääjälle tunnuksiksi Amerikan mäenlasku-urheilulle yleensä, sekä niille urheiluseuroille erityisesti, jotka ovat suomalaisia mäkimieliä kilpailumattakalle Yhdysvaltoihin kutsuneet.

Tähän kilpailuun otti osaa 32 hiihtohyppääjää, joista ensimmäinen, Niilo Halonen, Lahti, Finland; toinen, Gene Kotlarek, Duluth Ski Club, Duluth, Minn. — Jolle kunniapalkinto jaennettiin. Toinen suomalainen, Reino Viikari, Mikkeli, Finland pääsi 12. tilalle. Useita suomalaisia sukuperäisiä olevia hiihtomiehä oli mukana, joista Bob Kari, Minneapolis Ski Club, Minn. jäi 31. tilalle.

Hiihto ja hiihtohyppy edistyy nopeasti tässä maassa. Yli 3 miljoonaa hiihtäjää on jo la-dulla. Esim. New Yorkin valti-ossa on jo satakunta hiihtokilpailu paikkaa ja lisää perus-tetaan.

— W. H.

Viisi loukkaantui samasta perheestä

Leominsterissa tapahtui kuorma-auton ja station wa-genin yhteenajo viime tiistai-na. Kolarissa loukkaantui viisi saman perheen jäsentä Sterlingistä. Lapista kaksi olivat puoleentoista vuoden ikäisiä kaksoisystyt, kolmas lapsista yli kaksivuotias poika. Kaksoslapset siirrettiin ensia-vun jälkeen Worcesterin kau-pungin sairaalaan. Toisen ty-tön tila on vakava.

David L. Richards, 26. hänen vaimonsa Brenda ja lapset Catherine, Linda ja David olivat station wagenissa. Kuorma-auton kuljettaja säilyi vammoitta. Isä, äiti ja poika ovat hoidettavana Leominsterin sairaalessa. Yhteenajo tapahtui Route 12, lähellä Sterlingin raa-ja.

John Turpeinen, 38 Belmont St., Raivaajan lukija-perheestä, on vakavasti sa-raana. Hänet on sairasvaunulla viety Memorial Sairaalaan.

John Rautio, Laurel St., Paxton, on myös sairasvaunulla viety Holdenin sairaalaan.

—Niku.

Tilatkaa RAIVAAJAA!

Kirkollisia uutisia

BETHEL SEURAKUNTA
Ensi sunnuntaina kokouksessa klo 2 iltapäivällä, puhuu evon-gelista Uno Lehtinen, kokous-huoneella 310 Elm St. —Kv.

West Paris, Maine

Ensi sunnuntaina on Lähety-s-kirkossa klo 10:45 a.p. talvi-juhla, kuten monina edellisinä talvina on ollut. Useat ystä-vät tulevat esittämään ohjelmaa tässä tilaisuudessa, kuoro lau-laa ja lopuksi tarjolla laa-tikkopäivällinen.

Radiojumalanpalvelus klo 1:05 ip. Felix Mayblom

Worcester, Mass.

Luterilaisessa kirkossa on ensi sunnuntaina 14 p. suomen-kielinen jumalanpalvelus 10:30 ap. Maanantaina 15 p. on Martha-seuran kokous Mrs. Mary Lai-neen luona 7:30 ill. V.H.

Brooklyn, Conn.

Ensi sunnuntaina 14 p. on tiilikirkossa jumalanpalvelus klo 2 ip. Saarnaa pastori Vil-jo Heiman. V.H.

Gardner, Mass.

SYLVIA JA UUNO ANNALA kustansivat kahviaiset viime lauantaina. Ensi lauantainkah-viaiset kustantaa Eino's Ap-teeikki.

SIGRID KAUPPINEN onsiir-rety sairaalasta Parker Hill lepotettiin. Ystävät käykää häntä tervehtimässä.

NARRAGANSETT koulun kunnialistalla huomasin seu-raavat suomalaislapset, jotka olivat luvissaan kunnostautu-neet: Janice Valinen, Robert Waukkonen, Jeffrey Manty, Su-sanna Aho, David Liukkonen ja Daniel Yatkola. —L.

Worcester, Mass.

JOHN TURPEINEN, 38 Bel-mont St., Raivaajan lukija-perheestä, on vakavasti sa-raana. Hänet on sairasvaunulla viety Holdenin sairaalaan.

JOHN RAUTIO, Laurel St., Paxton, on myös sairasvaunulla viety Holdenin sairaalaan.

—Niku.

Maynard, Mass.

MRS. ANNA J. HIETANEN, o.s. Miettinen, 92 v., 19 Con-cord St., kuoli kotonaan viime torstaina. Hän oli Ivar Hietasen leski. Syntynyt Suomessa mutta asui täällä suurimman osan elämäns-tään. Kuului Evang. Lutheran kirkkoon.

Lähinnä kaipaavat neljä poi-kaa, Ray, Uno, Wayne ja Wil-liam sekä neljä lastenlasta ja kolme lastenlastenlasta. Muistotilaisuus pidettiin lauantaina. Pastori Richard Rintala puhui. Haudattiin Glen-wood hautausmaahan.

HEINO J. TUOMI Pitkäikäinen Maynardin a-sukas, kuoli viime torstaina Le-pokodissa, Walthamissa, Mass.

Hän oli syntynyt Suomessa, Lahdella, 79 vuotta sitten. Lä-hisukalaisia häneltä ei jäänyt.

Muistotilaisuus oli Twom-blyn hautausmaastossa sun-nuntaina 7 päivä. Papilliset tehtävät suoritti pastori Hämäläinen. Vainaja haudattiin Greenwoodin hautaus-maahan.

Newport, N. H.

KV. LIITON TYÖ- JA VUO-SIKOUS Newportin osaston mainitut kokoukset pidetään os. ravin-tolassa sunnt. t.k. 14 p. Saa-pukaa kokoukseen.

HILMA STARRIN JA AMAN-DA SAARNIJOEN kahvi-iltaa vietti hyvä yleisö. L. Mackey lähetti lahjansa onnenkuppil-l.

VIERAITA RUTLANDISTA Mr. ja Mrs. Klaus Helle ja Mimmi Helle Klausin vaimon äiti vieraili viikonlopussa Mac-keyn luona. Mimmi jäi viikon ajaksi pikku lomalle täällä, 70 v. jälkeen kokeilee ehkä hiihtotaitoaan.

MR. JA MRS. ELMER REU-NANEN, Lebanon, N. H. tekivät huvivierailun Porto Ricoon. El-merin äiti Elina oli osastomme jäsen ja ahkera toimihenkilö.

LAUANTAINA 13 P. ei olla haalissa mutta t. k. 20 p. mie-het, E. Kanto, H. Lehtinen ja W. Mackey kutsuu kansaa osaston ravintolaan. Tarjolla on hyvä — miesten takuulla. Mackey.

Kannattakaa ilmoittajiamme

SUPER CO-OP MARKET

U.S.D.A. Choice RIB ROAST . . . . . lb. 59c
TENDER — TASTY SMOKED SHOULDERS . . lb. 29c
U.S.D.A. Choice FACE RUMP STEAK . . . . lb. 89c
OCEAN FRESH STEAMING CLAMS . . . . . lb. 19c
CO-OP SKINLESS FRANKS . . . . . lb. 59c
FRESH GROUND CHUCK . . . . . lb. 49c
CO-OP REGULAR FRANKS . . . . . lb. 69c

FROZEN FOODS DEPARTMENT
PRIDE O' MAINE FRENCH FRIES 9-oz. Pkg. 10c
DAIRY DEPARTMENT
Blue Bonnet Whipped Margarine Made With Pure VEGETABLE OILS . lb. Pkg. 19c
PRODUCE DEPARTMENT
LARGE — JUICY TEMPLE ORANGES Save 20c — dz. 48c
CRISP KING-SIZED CELERY HEARTS Save 10c One Bundle For . . 25c
BAKERY DEPARTMENT
FRESH BAKED — DECORATED HEART SHAPED — VALENTINE CAKES
GROCERY DEPARTMENT
PRINCE THIN SPAGHETTI ELBOW MACARONI 2/ One Pound Packages 39c
PRINCE SPAGHETTI SAUCE 3/ 1 lb. Jars 85c

B-C ORANGE — APRICOT ORANGE — BANANA ORANGE — PINEAPPLE JUICE 46-oz. Can — Save 10c — 35c
TABLE TALK APPLE PIES Save 20c — ea. 39c
NISSEN ENGLISH MUFFINS Pkg. of 6 18c
GREEN GIANT GREEN BEANS 6/ 303 CANS 95c
GREEN GIANT — WHOLE KERNEL NIBLETS CORN 6/ 12-oz. CANS 95c
GREEN GIANT CREAM STYLE CORN 6/ 303 CANS 79c
GLORIETTA — FREESTONE PEACHES 2/ 303 CANS 39c
CO-OP APPLESauce 2/ 25-oz. JARS 49c
ERVING HOMESPUN TOWELS 2 JUMBO ROLLS 39c
PILLSBURY FLOUR . . . . . 5 lb. Bag 39c
Mc CORMICK: BLACK PEPPER 4-oz. 25c
PARSLEY FLAKES 1-oz. 25c
MINCED ONION 3 3/4-oz. 39c
SEASONED MEAT TENDERIZER 29c
ST. JOSEPH CHILDREN'S ASPIRIN 39c SIZE NOW 2 BOTTLES FOR 57c
SCORE HAIR DRESSING REG. 87c SIZE WITH TAX INCLUDED NOW . . 63c
WYLER'S SOUP MIXES 6 FLAVORS PKG. 10c
COLGATE PALMOLIVE POT OF GOLD SWEET STAKES BRING YOUR COUPON HERE!

CO-OP SUPER MARKET
CONSUMER OWNED
815 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.